

Tranås AIF Ishockeyförening
Sportvägen 1
573 36 Tranås

Varning och sanktionsavgift – fysiska lotter

Spelinspektionens beslut

1. Spelinspektionen meddelar Tranås AIF Ishockeyförening 826500–4195, en varning.
2. Tranås AIF Ishockeyförening ska betala en sanktionsavgift på 5 000 kronor.

Hur man överklagar, se [bilaga 1](#).

Beskrivning av ärendet

Tranås AIF Ishockeyförening har licens för att tillhandahålla spel för allmännyttiga ändamål, lotteri. Licensen omfattar efterhandsdragna nummerlotterier med fysiska lotter och efterhandsdragna nummerlotterier och gäller från och med den 15 juni 2024 till och med den 1 januari 2029. Tranås AIF Ishockeyförenings lott heter TAIF:s Bil- & matlotteri 2025.

I februari 2026 inledde Spelinspektionen tillsyn mot Tranås AIF Ishockeyförening för att kontrollera hur föreningen efterlevde bestämmelserna i 16 kap. 1 och 3 §§ spellagen (2018:1138), 4 kap. 2 § i spelförordningen (2018:1475) samt 3 kap. 1 §, 4 kap. 2–5 §§ och 8 kap. 1–2 §§ i Lotteriinspektionens föreskrifter och allmänna råd om statligt lotteri och lotteri för allmännyttigt ändamål (LIFS 2018:4).

Spelinspektionen begärde in en kopia av Tranås AIF Ishockeyförenings fysiska lott Bil - & matlotteri samt intyg från ackrediterat organ om att lotten uppfyller kraven i 4 kap. 4 § LIFS 2018:4. I de fall information hålls tillgänglig på annat sätt än på lotten enligt 8 kap. 2 § 1 st. LIFS 2018:4, ville Spelinspektionen veta var den informationen fanns och hur Tranås AIF Ishockeyförening hänvisat till den informationen.

Tranås AIF Ishockeyförening har gett in kopia på fram- och baksida av föreningens fysiska lott i TAIF:s Bil- & Matlotteri 2025. Tranås AIF Ishockeyförening meddelar att de inte har intyg från ackrediterat organ.

Vid en granskning av lotten för TAIF:s Bil- & Matlotteri 2025 framkom att följande uppgifter saknades. (för samtliga punkter avses 8 kap. 1 § LIFS 2018:4).

- uppgift om licenshavarens e-postadress (p. 1),
- information om vilka risker som kan vara förknippade med spel om pengar (p. 4),
- att Spelinspektionen är tillsynsmyndighet (p. 6).

Det saknades hänvisning till var information om risker som kan vara förknippade med spel om pengar och om att Spelinspektionen är tillsynsmyndighet finns tillgänglig.

Spelinspektionen har genom en preliminär bedömning kommunicerat att myndigheten anser att Tranås AIF Ishockeyförening har brustit i sin information till spelare. Tranås AIF Ishockeyförening har invänt mot bedömningen och har i ett yttrande i huvudsak anfört följande. Tranås AIF Ishockeyförening har förklarat hur deras lotteri är utformat. Lotten är utformad i två delar. Lottköparen får en del med lottnummer och rabattkuponger. Föreningen behåller den del där köparens information finns. Tappar lottköparen bort sin del så får de fortfarande ut sin vinst då föreningen har kvar delen med kontaktuppgifter. Föreningen meddelar även att denna metod har fungerat i 36 år och att man ser sig arrangera ett litet lokalt lotteri där endast en mindre mängd lotter säljs utanför Tranås Kommun.

Information enligt punkterna 1, 4 och 6 framgår av omslaget till varje lotthäfte. Tranås AIF Ishockeyförening är av uppfattningen att informationen inte behöver finnas på den fysiska lott som lämnas över till lottköparen. På den fysiska lotten som lottköparen får finns kontaktuppgifter till Tranås AIF Ishockeyförening och en allmän hänvisning till föreningens hemsida.

Trots att föreningen inte håller med om Spelinspektionens bedömning har de vidtagit åtgärder för att informationen ska bli rätt för framtida lotterier. Föreningen har lämnat in ett förslag till hur lotten kan komma att se ut och har kontaktat ett tryckeri som kan hjälpa dem ta fram en lott som uppfyller de tekniska kraven.

Föreningen invänder även att de har anordnat billotteri i 36 år på detta vis varav sex år varit med spellicens. Tranås AIF Ishockeyförening har uppfattat det som att förfarandet är godkänt eftersom Spelinspektionen inte begärt in godkännande från ett ackrediterat organ under föreningens sex år med licens. Ny licens beviljades 2024 och i ansökan har föreningen i detalj beskrivit hur lotteriet bedrivs.

Tranås AIF Ishockeyförening har efter begäran kommit in med uppgift om nettoomsättning (sålda lotter minus inbetalda vinster) för räkenskapsåret 2025.

Tillämpliga bestämmelser

En redogörelse för tillämpliga bestämmelser finns i [bilaga 2](#).

Spelinspektionens bedömning

Tranås AIF Ishockeyförenings lott uppfyller inte tekniska krav

Tranås AIF Ishockeyförening är enligt 16 kap. 1 § spellagen skyldig att se till att föreningens lotter uppfyller de tekniska kraven gällande fysiska lotters egenskaper som framgår av 4 kap. LIFS 2018:4. För att säkerställa att de fysiska lotterna uppfyller kraven ska de bedömas av ett ackrediterat organ. Licenshavaren är enligt 16 kap. 3 § spellagen skyldig att inhämta en sådan bedömning innan lotterna används i spelverksamheten.

Tranås AIF Ishockeyförenings lotter är efterhandsdragna lotter med högsta vinstvärde över ett prisbasbelopp och därför ska uppfylla de krav som finns i 4 kap. 5 § LIFS 2018:4.

Tranås AIF Ishockeyförening har medgivit att de saknar ett intyg (certifikat) från ett ackrediterat organ som styrker att deras fysiska lotter uppfyller de tekniska kraven.

Spelinspektionen konstaterar att lotterna i Tranås AIF Ishockeyförenings, TAIF:s Bil- & Matlotteri 2025, inte uppfyller de tekniska krav som ställs på fysiska lotter och att föreningen inte har vänt sig till ett ackrediterat organ för att inhämta en bedömning av lotterna. Tranås AIF Ishockeyförening har därmed brutit mot 16 kap. 1 och 3 §§ spellagen samt 4 kap. 5 § LIFS 2018:4.

Tranås AIF Ishockeyförening har bristfällig information till spelare

Information som ska anges till spelare och hur informationen ska anges på fysiska lotter regleras i 8 kap. Lotteriinspektionens föreskrifter och allmänna råd om statligt lotteri för allmännyttiga ändamål (LIFS 2018:4). Viss information får även hållas tillgänglig på annat sätt än på lotterna, förutsatt att det på lotten framgår var informationen finns tillgänglig. Informationen ska gå att utläsa direkt av lotten.

Inledningsvis vill Spelinspektionen notera att information som ska komma lottköparen tillhanda måste finnas på lotten som licenshavaren delar ut. Information som finns på t.ex. ett lotthäfte eller en förpackning till lotter som licenshavaren själv behåller kan inte uppfylla kraven som framgår av 8 kap. LIFS 2018:4, eftersom informationen i regel inte når köparen av lotten. Det är alltså den information som framgår av den lott som lottköparen får som är relevant för bedömningen.

Spelinspektionen konstaterar att inlämnad lott saknar följande information.

- Licenshavarens e-postadress (p. 1),
- information om vilka risker som kan vara förknippade med spel om pengar (p. 4),
- att Spelinspektionen är tillsynsmyndighet (p. 6).

Det finns inte heller finns någon hänvisning till var information om vilka risker som kan vara förknippade med spel om pengar eller om att Spelinspektionen är tillsynsmyndighet finns tillgänglig.

Spelinspektionen bedömer därför att Tranås AIF Ishockeyförening har åsidosatt sina skyldigheter om informationsansvar.

Tranås AIF Ishockeyförening ska meddelas en varning

Om en licens- eller tillståndshavare har åsidosatt sina skyldigheter enligt spellagen, föreskrifter eller villkor för beviljad licens ska Spelinspektionen ingripa. Om överträdelsen är allvarlig ska licensen återkallas, eller om det är tillräckligt, meddela en varning. I mindre allvarliga fall kan Spelinspektionen meddela en anmärkning eller förelägga licens- eller tillståndshavaren att inom en viss tid vidta rättelse. Spelinspektionen får avstå från ingripande om överträdelsen är ringa eller ursäktlig eller om licens- eller tillståndshavaren vidtar rättelse.

Vid val av ingripande ska Spelinspektionen i första hand utgå från hur allvarlig överträdelsen är. Ju större betydelse en bestämmelse har för att uppnå lagens syfte, desto allvarligare är en överträdelse av den. Både förmildrande och försvårarande omständigheter kan vägas in i det enskilda fallet (prop. 2017/18:220 s. 340 och 352).

Kraven som avser lotters tekniska krav är nödvändiga och centrala för att uppnå ett starkt konsumentskydd och hög säkerhet i spelet, jmf prop. 2017/18:220 s. 172–173). Det är allvarligt att Tranås AIF Ishockeyförening tidigare inte har säkerställt att de fysiska lotterna uppfyller kraven.

Bestämmelserna om informationsskyldighet i 8 kap. 1 § p. 1 och p. 6 LIFS 2018:4 är bestämmelser som är till för att skydda konsumenter. Det är centralt för konsumentskyddet att konsumenter kan rikta frågor eller klagomål till den som tillhandahåller spel. Information ska vara tydlig, uppdaterad och lättillgänglig för spelaren (jmf prop. 2017/18:220 s. 90–91).

Det är i regel allvarligt om det saknats korrekta kontaktuppgifter till licenshavaren, men en förmildrande omständighet är att det tydligt framgått vilken förening som tillhandahåller spelet och att det finns telefonnummer till föreningen på lotten. Information att Spelinspektionen är tillsynsmyndighet är inte av central vikt, men behöver finnas så att konsumenter ska veta vilken myndighet hen kan kontakta för att ställa frågor eller anmäla upptäckta brister. Eftersom det framgått vilken föreningen som tillhandahållit lotteriet och att telefonnummer har framgått bedömer Spelinspektionen att dessa bristerna inte är allvarliga.

Bestämmelsen om informationsskyldighet i 8 kap. 1 § p. 4 LIFS 2018:4 är en del av den så kallade omsorgsplikten som har stor betydelse för att uppnå lagens syfte om att begränsa negativa konsekvenser av spelande. Att licenshavare tillhandahåller information om risker med spel om pengar och att det är enkelt för spelare att ta till sig den informationen är centralt för omsorgsplikten. Eftersom det finns begränsat utrymme för information på en fysisk lott är det dock tillräckligt med en hänvisning till var sådan information finns. Om det finns en allmän hänvisning till licenshavarens webbplats och det där finns information om risker med spel om pengar är överträdelsen mindre allvarlig än om informationen saknas helt.

Tranås AIF Ishockeyförening har enbart haft information om spelansvar och om risker med spel om pengar på det omslagshäfte som lottförsäljaren har haft tillgång till. Det är allvarligt att informationen inte har varit riktad mot lottköparna. Att Spelinspektionen inte har uppmärksammat bristerna tidigare är inte en omständighet som är förmildrande.

Den fysiska lotten har flera brister som berör flera centrala skyddsbestämmelser. Bristerna är delvis allvarliga och därför gör Spelinspektionen den samlade bedömningen att överträdelsen är allvarlig.

Vid allvarliga överträdelser ska Spelinspektionen återkalla licensen eller, om det är tillräckligt, meddela en varning. Varning bör användas om rättelse har skett eller om det, vid en framåtsyftande bedömning, finns anledning att anta att licenshavaren kommer att bedriva verksamheten på ett sätt som är förenligt med spellagen.

Även om Tranås AIF Ishockeyförening invänder mot Spelinspektionens bedömning har föreningen vidtagit åtgärder för att åtgärda bristerna till framtida lotterier. Föreningen har lämnat in ett utkast till framtida utformning av lotten.

På utkastet framgår e-postadress till föreningen och att Spelinspektionen är licens- och tillsynsmyndighet. På lotten finns också hänvisning med formuleringen "på spelansvar.taif.se finns information om riskerna med spel om pengar".

Föreningen har också tagit kontakt med ett tryckeri och visar upp äldre sakkunnigutlåtande från Nationellt forensiskt centrum, som är ett ackrediterat organ. Det saknas skäl att ifrågasätta att Tranås AIF Ishockeyförening vidtar erforderliga ansträngningar för att i framtiden säkerställa att deras lotter följer de tekniska kraven och att framtida lotter innehåller den information som föreningen uppgivit.

Tranås AIF Ishockeyförening har vidtagit åtgärder för att komma till rätta med bristerna till nästa lotteri och det finns inga skäl att anta att överträdelsen kommer att upprepas. Spelinspektionen bedömer att en varning får anses vara ett tillräckligt ingripande.

Tranås AIF Ishockeyförening ska betala en sanktionsavgift om 5 000 kronor

När Spelinspektionen beslutar om varning får myndigheten även besluta att licenshavaren ska betala en sanktionsavgift. Sanktionsavgiftens storlek beslutas med hänsyn till hur allvarlig överträdelsen är och hur länge den har pågått. Spelinspektionen får helt eller delvis avstå från att ta ut denna avgift om överträdelsen är ringa eller ursäktlig eller om det framstår som oskäligt att ta ut avgiften med hänsyn till omständigheterna.

Sanktionsavgiften ska sättas i relation till omsättningen i den licenspliktiga verksamheten det närmast föregående räkenskapsåret och bestämmas till ett belopp som uppgår till lägst 5 000 kronor och högst tio procent av

omsättningen. Enligt uppgift från Tranås AIF Ishockeyförening uppgick nettoomsättningen för räkenskapsåret 2025 till 589 071 kronor. Det innebär att sanktionsavgiften inte får fastställas till ett högre belopp än 58 907 kronor.

Vissa av bristerna är allvarliga varför Spelinspektionen anser det vara motiverat att ta ut sanktionsavgift, särskilt med hänsyn till att information om risker som kan vara förknippade med spel om pengar har saknats och att så har varit fallet under en lång tid. Vid en sammantagen bedömning finner Spelinspektionen att det är proportionerligt att besluta om ett lägre belopp och bestämmer sanktionsavgiften till 5 000 kronor.

Sanktionsavgiften tillfaller staten och faktureras av Spelinspektionen när beslutet har vunnit laga kraft.

Detta beslut har fattats av vikarierande generaldirektören Johan Röhr. Vid den slutliga handläggningen medverkade också avdelningschefen Patrik Gustavsson, tf. enhetschefen Olga Rosenqvist, utredande juristen Anders Törnqvist, utredaren Ammi Åslund och Agneta Svensson, föredragande.

Johan Röhr

Agneta Svensson

Hur man överklagar till förvaltningsrätten

Om du inte är nöjd med beslutet kan du överklaga det till Förvaltningsrätten i Linköping, Box 406, 581 04 Linköping. Överklagandet ska vara skriftligt.

När du överklagar ska du

- tala om vilket beslut du överklagar, t ex genom att ange ärendets diarienummer,
- tala om varför du menar att beslutet är felaktigt och hur du anser att det ska ändras,
- ange dina kontaktuppgifter, namn, person- eller organisationsnummer, postadress, telefonnummer och e-postadress

Om du anlitar ett ombud ska kontaktuppgifter till ombudet anges.

Senaste dag att överklaga

Spelinspektionen måste ha fått ditt överklagande inom tre veckor från det att du fick ta del av beslutet, annars kan överklagandet inte behandlas.

Överklagandet ska skickas till Spelinspektionen

Överklagandet ska vara ställt till förvaltningsrätten, men skickas till Spelinspektionen. Du kan skicka ditt överklagande med post, e-post eller fax. Alla kontaktuppgifter till Spelinspektionen framgår nedan.

Tillämpliga bestämmelser

16 Kap. 1 § spellagen

Den som tillhandahåller spel se till att spelsystem, affärssystem, dragningsutrustning, fysiska lotter och fysiska bingobrickor uppfyller de tekniska kraven i sådana föreskrifter som har meddelats med stöd av denna lag.

16 kap. 3 § spellagen

För att säkerställa att en licenshavares spelsystem, affärssystem, rutiner, dragningsutrustning och fysiska lotter uppfyller de krav som avses i 1 § innan de används i spelverksamheten ska de bedömas av ett organ som ackrediterats för uppgiften enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93. Lag (2022:1143).

18 kap. 12 § spellagen

Om en licenshavare åsidosätter sina skyldigheter enligt spellagen ska Spelinspektionen förelägga licenshavaren att inom en viss tid vidta rättelse eller besluta om förbud, ändring av villkoren eller anmärkning. Är överträdelsen ringa eller ursäktlig, om licenshavaren vidtar rättelse eller om någon annan myndighet har vidtagit åtgärder mot licenshavaren och dessa åtgärder bedöms tillräckliga får Spelinspektionen avstå från ingripande (18 kap. 12 § spellagen).

19 kap. 10 § spellagen

Om en licenshavare enligt denna lag har fått en anmärkning eller varning enligt 18 kap. 12 §, får spelmyndigheten besluta att licenshavaren ska betala en sanktionsavgift.

19 kap. 13 § spellagen

Sanktionsavgiften enligt 10 § ska uppgå till lägst 5 000 kronor och högst tio procent av licenshavarens omsättning det närmast föregående räkenskapsåret. Om överträdelsen skett under licenshavarens första räkenskapsår eller om uppgifter om omsättningen annars saknas eller är bristfällig, får omsättningen uppskattas. Hänsyn ska endast tas till omsättning från licenspliktig verksamhet enligt spellagen.

19 kap. 15 § spellagen

När sanktionsavgiftens storlek bestäms ska särskild hänsyn tas till hur allvarlig överträdelsen är och hur länge den har pågått. Spelinspektionen får helt eller delvis avstå från att ta ut avgiften, om överträdelsen är ringa eller ursäktlig eller om det annars med hänsyn till omständigheterna framstår som oskäligt att ta ut avgiften.

2 kap. 1 § SIFS 2022:3

Den som ansöker om licens enligt spellagen (2018:1138) ska vända sig till ett ackrediterat organ för kontroll, provning och certifiering av spelsystem, affärssystem, rutiner, dragningsutrustning och fysiska lotter i enlighet med 16 kap. 3 § spellagen.

4 kap. 5 § LIFS 2018:4

För efterhandsdragna lotter vars högsta vinstvärde är över ett (1) prisbasbelopp gäller följande:

1. lotten ska vara försedd med minitext,
2. lotten ska vara försedd med UV-säkring,
3. lotten ska vara tryckt på UV-dött material,
4. lotten ska vara försedd med värdetrycksmönster,
5. spelinformationen ska skyddas mot förändring.

8 kap. 1 § LIFS 2018:4

Följande information ska utöver vad som framgår av 14 kap. 4 § spellagen (2018:1138) hållas lättillgänglig för spelaren:

1. licenshavarens namn, telefonnummer och e-postadress,
2. i förekommande fall uppgift om förmånstagare,
3. försäljningstid och/eller licenstid,
4. vilka risker som kan vara förknippade med spel om pengar,
5. kontaktuppgifter till en från spelverksamheten oberoende hjälplinje för spelproblem som kan erbjuda hjälp utifrån svenska förhållanden,
6. att Spelinspektionen är licens- och tillsynsmyndighet,
7. lottpris, insats eller motsvarande i aktuellt lotteri,
8. eventuella övriga kostnader för deltagande i aktuellt lotteri, och

9. i förekommande fall antal lotter eller liknande.

Om inte vinsten ges ut omedelbart ska spelaren även få information om tid och sätt för vinstutlämning samt om sista vinstutlämningsdag.

Allmänt råd:

En oberoende hjälplinje kan t ex vara Stödlinjen.

8 kap 2 § LIFS 2018:4

På fysiska lotter eller motsvarande ska information enligt 1 § anges på ett tydligt och framträdande sätt. Information enligt 1 § 2, 4 och 6 får dock hållas tillgänglig på annat sätt än på lotten, förutsatt att det framgår var informationen finns tillgänglig. På fysiska lotter ska vinstplanen anges på ett tydligt och framträdande sätt.

Allmänt råd:

Vinstplan kan t.ex. framgå av den fysiska lottens baksida. Det bör vara enkelt för en spelare att förstå vem som är licenshavare alternativt förmånstagare. Information om licenshavaren alternativt förmånstagaren kan t.ex. framgå av den fysiska lottens framsida.